

[Poul Møller.]

dag, men finansministeren vil vel opklare det siden.

Kort sagt, møllen sættes i gang. Det ene trækker det andet med sig, indgreb på indgreb, foranstaltning på foranstaltning, og alligevel må man ikke tro, at man undgår prisstigningerne i det lange løb.

Hvorfor er dette nu hændt? Fordi landbruget, siger man, ikke kan bære den engelske devaluering. Det kan jo ikke være af beskæftigelsesmæssige grunde, når man vender konjunkturfremgang ude omkring i Europa, og når man tillige har sit 13 punkts program. Det må altså være, fordi landbruget ikke kan bære den engelske devaluering og fiskeriet måske heller ikke. Ja men var det så ikke lettere at give landbruget det, som den britiske devaluering koster landbruget, og eventuelt også give fiskeriet de penge, som er nødvendige, for at de kan komme igennem vanskelighederne, og så bevare kroneværdien, som den er? Var det ikke bedre at gøre dette og så undgå prisstigningerne, omkostningsstigningerne, undgå de store forstyrrelser i de dispositioner, der har fundet sted, undgå restriktionerne og undgå tillidstab og gældsforøgelsen og reallønstab, men derimod føre en erhvervsfremmende politik efter de retningslinjer, jeg har redegjort for, og som er fremgået af vort eget program — og vi ser også, som jeg siger, gerne på 13 punkts programmet — og begrænse de offentlige udgiftsstigninger? Et sådant program ville betyde, at vi dækkede landbrugets tab efter befolkningens og de enkelte befolkningsgruppers evne, nemlig over de offentlige finanser, men uden omkostningsvirkninger.

Det er dette, som det konservative folkeparti har tilrådet, fordi vi betragter krone-sænkningen som en ulykke, og fordi vi ikke anser den for nogen nødvendighed.

Poul Dam: Anledningen til den situation, vi står i i dag, er jo, som alle ved, den engelske devaluering, og det kan måske være ganske nyttigt til vurdering af Danmarks situation i det Europa, vi har nu, lige at kaste et blik på årsagerne til denne engelske devaluering.

Den skyldes jo ikke alene indre engelske årsager, herunder først og fremmest den

svækkelse i engelsk økonomi, som har vist sig i forbindelse med afviklingen af tidligere tids storhed, men den skyldes i ganske høj grad en bevidst politisk indsats fra andre europæiske landes side. Det er i meget høj grad et udslag af den økonomiske krig, der føres mellem visse fællesmarkedslande og visse lande, der står uden for fællesmarkedet, en krig, som har til formål dels at styrke fællesmarkedet i sig selv, dels at svække de andre lande, således at de efterhånden bliver tvunget til at blive medlemmer af fællesmarkedet. Det er en moralsk set tvivlsom situation, og det er i hvert fald en situation, som man må tage i betragtning i dens fulde udstrækning, hvis man skal forstå, hvad der foregår, og hvis man skal kunne lægge en forstandig politik for Danmark.

Når nu den engelske devaluering var en kendsgerning, pludseligt og overraskende, måtte spørgsmålet naturligvis blive, hvordan virkningerne for Danmark skulle afbødes. For i alle tilfælde måtte der være virkninger. Danmark, som har en samhandel på ca. 4 milliarder kr. hver vej med England, kan ikke være uberørt af, hvad der sker. Det tab, vi ville lide i bytteforholdet, måtte på en eller anden måde dækkes. Hvem skal bære byrderne, er spørgsmålet her som så mange gange.

Hvis man ikke devaluerede, som nogen synes at ville anbefale, — eller rettere sagt, at ville sige, for anbefalinger er der så lidt af fra den side — hvad så? Den kompensation, som landbruget skulle have, skal jo betales. Og når hr. Poul Møller siger, at den skulle betales af hele samfundet over de offentlige finanser, må man alligevel gentage: ja, hvem skal betale, hvordan skulle de offentlige finanser styrkes for at yde denne kompensation? Det er muligt, at der derved ville kunne blive undgået en omkostningsvirkning, men der ville ikke kunne undgås en virkning på efterspørgslen her i landet; en sådan stigning i skattepresset ville jo virke deflatorisk, ville formindske den almindelige efterspørgsel og ville derfor betyde en risiko for beskæftigelsen i Danmark. Men her var dog et råd.

Ellers må man vel have lov at sige, at det medansvar, som alle partier i denne sal burde føle over for problemer af en sådan størrelsesorden, ikke synes at tynde venstre